

30. September 2026

EM2026/247
Erik Jensen

Forslag til:

Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om fiskeri

(Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning)

Fra Siumut har vi følgende bemærkninger til Naalakkersuisuts fremlæggelse af forslag om ændring af Inatsisartutloven om fiskeri.

Fiskeriet er vores lands vigtigste erhverv og udgør et væsentligt fundament for vores eksport, beskæftigelse og samfundsøkonomi. Derfor lægger Siumut stor vægt på, at den fiskerilov, der blev vedtaget sidste år, er stabil. Vi skal have en lov, der er forudsigelig på længere sigt, og som respekterer dem, der lever af fiskeriet.

Men inden vi går ind i selve lovforslagets indhold, har vi fra Siumut et alvorligt spørgsmål om Naalakkersuisuts politiske troværdighed over for Inatsisartut.

Lad mig citere fra mit § 37-spørgsmål nr. 93 fra juli 2025.

Mit første spørgsmål var helt klart:

”Har Naalakkersuisut til hensigt at ændre den fiskerilov, der blev vedtaget i 2024?”

Naalakkersuisoq svarede:

”Naalakkersuisut ønsker på nuværende tidspunkt ikke at ændre fiskeriloven.”

Og i besvarelsen af de efterfølgende spørgsmål skrev naalakkersuisoq ligeledes:

”Som allerede nævnt er der på nuværende tidspunkt ingen planer om at ændre fiskeriloven. Hvis der senere skal udarbejdes ny lovgivning eller foretages lovændringer, vil relevante aktører blive inddraget i arbejdet. Arbejdsgrupper vil som hovedregel være sammensat af repræsentanter fra de relevante departementer med bidrag fra relevante interessenter. Det departement, der har ansvaret for området, vil være ansvarligt for arbejdsgruppen. Det oplyses desuden, at der på baggrund af koalitionsaftalen alene overvejes præciseringer eller tilføjelser til bestemmelsen om Fiskerirådet.”

På spørgsmålet om, hvilke konkrete bestemmelser i loven Naalakkersuisut ønskede at ændre, blev der således blot henvist til det allerede anførte i det første svar.

Efterfølgende udtalte naalakkersuisoq også offentligt, at fiskeriloven kun havde været gældende i kort tid, og at tiden derfor ikke var inde til at ændre den. Se blandt andet artikler på Sermitsiaqs hjemmeside offentliggjort den 21. januar 2026 og den 25. juli 2025.

Derfor er vi meget overraskede over, at naalakkersuisoq i dag, efter gentagne gange at have givet sådanne svar og offentlige udmeldinger, nu fremlægger et forslag for Inatsisartut om at ændre flere bestemmelser i fiskeriloven. Dette sker på trods af, at det ikke blot én gang, men både gennem § 37-

besvarelser og offentligt i medierne er blevet meddelt, at man ikke havde til hensigt at ændre fiskeriloven.

Selv om vi har dokumentation for, at naalakkersuisoq flere gange har afgivet svar og offentlige udtalelser, som ikke stemmer overens med det, der nu fremlægges, vil vi først forklare vælgerne – og ikke mindst fiskerne – hvilke paragraffer der blandt andet er tale om. På grund af den begrænsede tid vil vi kun fremhæve nogle af dem.

For det første lægges der med § 10 op til at ophæve kravet om, at ejere af fartøjer under 6 meter selv skal deltage i fiskeriet.

Med andre ord bliver det muligt at have andre ansat til at fiske. Dermed kan en kvoteejer i princippet blive på land og lade andre fiske sin kvote mod en indbyrdes aftalt betaling.

Det betyder, at de fiskere, vi normalt betegner som de aktive, hårdtarbejdende fiskere, risikerer at stå uden beskyttelse og i stedet blive underlagt økonomisk stærke aktører. Det fremgår tydeligt af KNAPK's høringssvar, at dette – ikke overraskende – har givet anledning til alvorlig bekymring.

Fra Siumut begynder vi nu tydeligt at kunne se, hvad Demokraatits målsætning fra valgkampen blandt andet ser ud til at have været. På dansk kaldes det kapitalisme: Det bliver nu tydeligt, at målet har været at give større plads til kapitalstærke aktører og skabe kvotekonger.

Dermed banes der vej for, at man i Upernavik, Uummannaq og Ilulissat kan komme til at eje 700 tons.

Og her troede vi, at man talte om fiskernes frihed – men det viser sig, at målet snarere er, at fiskerne skal blive arbejdskraft for andre.

Det kan vi fra Siumut på ingen måde acceptere, og vi har fuld forståelse for KNAPK's bekymringer.

Ønsket om, at fiskerne selv skal deltage aktivt i fiskeriet, bygger på, at vi ikke accepterer, at selskaber sidder på kvoter på mange tons uden selv at fiske dem. Vi ønsker, at fiskerettighederne skal være på hænderne af vores grønlandske fiskere.

Vi vil derfor stille naalakkersuisoq et helt konkret spørgsmål:

Hvor mange tons hellefisk i forvaltningsområde 47 blev ikke fisket? Og hvor stort et indtægtstab har dette medført for samfundet?

For det andet lægger Naalakkersuisut med § 54 op til at etablere et rådgivende organ bestående af uafhængige medlemmer.

I dag fungerer de organisationer, der repræsenterer fiskerierhvervet i Grønland, allerede som rådgivende parter, og dette fungerer godt. Det fremgår også af høringssvarene.

Fra Siumut har vi stor forståelse for organisationernes spørgsmål og bekymringer, og vi mener ikke, at det kan accepteres, hvis hensigten er, at et rådgivende organ med personer udefra skal placeres "over" vores egne organisationer.

Vi er samtidig fuldt ud klar over, at dette kan have sit udspring i en opgave, der er beskrevet i koalitionsaftalen.

Men fra Siumut vil vi gøre det helt klart, hvad der lå til grund, da Siumut medunderskrev denne del: Formålet var at få belyst værdiansættelsen uden for Grønland og pengestrømmene fra værdien af vores ressourcer – det, der på dansk betegnes som transfer pricing og pengestrømsanalyse.

Siumut har ikke indgået nogen aftale om, at et ekspertbaseret rådgivende organ skal have myndighed over de politiske beslutninger på fiskeriområdet.

Vi har heller ikke indgået en aftale om, at et sådant rådgivende organ skal få en position, hvor det opnår for stor indflydelse på erhvervet og i praksis får indflydelse på beslutninger om fordelingen af samfundets fiskeressourcer.

Et rådgivende organ kan analysere. Det kan rådgive. Det kan fremsætte faglige anbefalinger.

Men et rådgivende organ skal ikke være Naalakkersuisut.

Siumut mener, at den politiske beslutningskompetence og det politiske ansvar ikke må overlades til andre.

Det politiske ansvar for fiskeriet – herunder de politiske rammer for fordelingen af vores fælles ressourcer – ligger hos de folkevalgte.

Derfor skal koalitionsaftalen ikke efterfølgende bruges til at knytte Siumut til synspunkter, som vi ikke selv er enige i.

Samtidig har vi bemærket KNAPK's høringssvar.

KNAPK rejser en konkret problemstilling vedrørende kravet om udnyttelse af 75 procent samt §§ 35 og 39. Fra Siumut mener vi, at nogle af de forhold, KNAPK peger på, er helt nødvendige at få løst, fordi fiskernes daglige vilkår kan ændre sig.

Hvis det eksempelvis bliver mere rentabelt at fiske torsk, eller hvis biologernes vurderinger eller markedsforholdene ændrer sig, kan en fisker have en god grund til ikke at fiske 75 procent af sin hellefiskekvote.

Derfor kræver vi fra Siumut, at en tilpasning af disse bestemmelser i fiskeriloven også indgår i udvalgets behandling.

Når vi alligevel åbner fiskeriloven igen, skal vi lytte til dem, der lever af fiskeriet.

Hvor høj procentsatsen skal være, skal fastsættes på et fagligt grundlag og efter reel dialog med KNAPK og de berørte fiskere.

Det betyder ikke, at Siumut ønsker, at man skal kunne eje kvoter uden selv at fiske dem. Fiskene er samfundets fælles ressource, og udgangspunktet skal være, at de tildelte kvoter rent faktisk udnyttes gennem fiskeri.

Men lovgivningen skal samtidig kunne tilpasses de virkelige forhold, som fiskerne arbejder under i deres dagligdag.

Hvis Naalakkersuisut senere ændrer politisk holdning, må de tage ansvar for det og klart forklare, hvorfor kursen er blevet ændret.

Fra Siumut ønsker vi helt klart, at udviklingen sker i forståelse med dem, der arbejder med fiskeriet til daglig – ikke at fiskerne skal arbejde under politiske rammer, der skifter retning frem og tilbage.

Med disse bemærkninger henviser vi fra Siumut forslaget til Fiskeri- og Fangstudvalget med henblik på en grundig behandling af lovændringsforslagene og med henblik på, at der findes løsninger under hensyntagen til de ønsker, organisationerne har fremsat under høringen.

Tak.

Erik Jensen, Siumut